

Edini slovenski dnevnik
- v Zedinjenih državah.
-
Velja za vse leta... \$3.00
- Imo 10.000 naročnikov:-

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

NO. 275. — ŠTEV. 275.

NEW YORK, SATURDAY, NOVEMBER 22, 1913. — SOBOTA, 22. NOVEMBRA, 1913.

VOLUME XXI. — LETNIK XXI.

Situacija v Mehiki.

Poročila z bojišča.

Maderova brata se bosta podala z američko križarko "Chester" v Havano.

BOJI PRI VICTORIJI.

Američke firme. Orožje za ustaše. Trije američki regimeti. Predsednik Wilson.

Vera Cruz, Mehika, 21. nov. Sem je dospela američka križarka "Chester", da bo prepeljala Maderova brata v Havano. Sedaj se nahajata na bojni ladji "Rhode Island." General Maas, poveljniček Vera Cruz, je zahteval po svojem adjutantu, da se mu mora brata takoj izročiti, toda konzul Canada je to zahtevalo zavrnit. Mehikanci so grozili s silo, nakar je postal povelnik "Rhode Island" na obrežje barkaso z oboroženimi mornarji.

Predsednik Wilson je špecjalno naročil svojemu poslaniku Johnu Lindu, da se mora zavzeti Maderova brata.

Mexico City, Mehika, 21. nov. Vojno ministrstvo je dobilu poročilo, da divljajo okoli Victorije, glavnega mesta države Tamaulipas, hudi boji. General Rabago, poveljniček zvezne armade baje še ustrelja, toda mesto mora vsak čas pasti.

Zvezne vojaške oblasti zahtevajo od vseh inozemskih tvrdk denar za vojaštvoto. V mestu Monterrey je morala plačati American Smelting & Refining Co. v ta namen 25.000 pesov.

Odposlanec Nelson O'Shaughnessy se je danes posvetoval s zunanjim ministrom; kaj sta razmotrivala, ni nikomur znano.

Ustaški general Candido Aguilar, katerega so pogurali pri Tuxpanu nazaj, čaka v Tamalniju pomožnih čet. Odelek zvezne armade je pobil v bližini Rio Verdo ustaške čete. Železniška proga je v lasti ustašev.

Brownsville, Tex., 21. nov. Iz Matamores so poslali ustašem, ki se nahajajo blizu Monterey, test avtomobilov napolnjenih z orožjem.

V Laredo je dospel tretji ameriški infantrijski regiment.

Krvava osveta koristke.

Neka Ana Kerner iz Jersey City je prišla včeraj vsa krvava na policijsko postajo na zapadni 37. cesti v New Yorku ter je obdolžila koristko Lillie Griffin dejanjske napada. Kerner, ki bo ostala vse ostala življenje sprehajoče iz avstrijske pokrajine, je izjavila, da se je koristka maščevala raditev, ker jo je bila začrnila pri materi. Napadal ke dosedaj še niso mogli izslediti.

Bavarski kralj.

Monakovo, Bavarsko, 21. nov. Državni zbor je danes dovolil, da se zviša kralju Ludoviku III. civilna lista na \$1,350.000. Liberali so odločno protestirali posebno zategadelj, ker porabi kralj velikanske svote za lov in druge športe.

!! MOHORJEVE KNJIGE !!

Mohorjeve knjige so došle ter smo jih pričeli danes razpoložljati. Knjige sta sledete:

1. Koledar za leto 1914.
2. Pravljice.
3. Zgodovina slovenskega naroda.

4. V tem znamenju bož zmagel.
5. Mlada Breda.
6. Zorislava. Povest iz davnih dni.

Vseh šest knjig pošljamo poštne prosto za 1.30.

SLOVENIC PUBLISHING CO., 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Stavka v Coloradu.

S stavkujočimi premogarji se v Coloradu kaj kruto postopa. Prihod delavskega tajnika.

Denver, Colo., 21. nov. — Ker so se ponosrečili vsi poizkusi, da bi se doseglo spravo med stavkujočimi premogarji in posestniki rorov, je izjavil governer Ammons, da bo uporabil vsa sredstva, da prisili delavce, da se uklonijo ter odnehajo od stavke. Rekel je celo, da bo poklical na pomoč zvezno vlado.

Kako se v Coloradu "neprijetno" uporablja zakone, kaže poročilo iz Walsenburga, v katerem se glasi, da bodo procesirali šest stavkarjev radi dozdevne vdeležbe pri napadu na neki avtomobil, v katerem so se nahajali rovski pažniki. Postavili pa jih ne bodo pred civilno sodišče, temveč pred vojaško, ker so v določenem okviru suspendirane vse ustavne pravice ter se nahaja vsa oblast v rokah vojaškega poveljnika.

Danes je dospel semkaj delavski tajnik Wilson ter je imel takoj konferenco z governerjem Ammonsem.

"Kde domov můj?"

Velik uspeh Čehov. Njih narodna himna je vpeljana v vseh javnih šolah v Chicagi.

Čehiški Čehi, katerih je tam nad 90.000, so si priborili že toliko pravice, da je njih narodna himna "Kde domov můj" vpeljana v vseh javnih šolah (public schools) in otroci z učitelji ter učiteljicami jo bodo moralni ravnotako peti kot američke narodne pesmi "America", "Columbia", "Star Spangled Banner" itd. Da se je to zgodilo, ima največ zaslug "Češki narodni svet" sodelovanjem "Češkega tiskovnega urada". Nad 200.000 otrok in 600 učiteljev ter učiteljic bo tekmo kratkega časa znalo peti omenjeno češko himnu.

Na Čehi se danes v Ameriki gleda kot na samostojni narod in ne kot na navadne izseljence, prihajoče iz avstrijske pokrajine.

Slovenci sicer ne moremo doseci tako velikanskega uspeha kot Čehi, toda marsikaj bi dosegli, če bi bili tako složni kot je bratski češki narod.

Pariz—Washington.

Washington, D. C., 21. nov. — Tri tedne so poskušali in včeraj se jim je posrečilo, da je električna moč pošiljala urine udarce iz Pariza v Washington. Amerikanski in francoski mornarški častniki, ki se te poskusili, da se prepičajo o dolgosti med Parizom in Washingtonom in ugotovite hitrost prenašanja radijskih signalov po ozračju, so tem uspom zelo zadovoljni. Izjavili so se danes, da je pričakovati v najbližnji prihodnosti za njihove poskuse kar najugodnejših uspehov.

Nesreča v jami.

Mount Carmel, Pa., 21. nov. — Premogarja Karol Vysoky in Jošip Stankovska sta se nahajala od 9. do poldoline do 5. ure zvečer v groznom položaju. Pred njima in za njima se je utrgala v rovu zemlja in tako nista mogla nikam. Tovarši so se sreči prišli še pravčasno do mesta nesreče, drugače bi se bila gotovo zadušila.

Yuan-Si-Kaj podeljuje redove.

Pekin, Kitajska, 21. novembra. Predsedniki Yuan-Si-Kaj je podelil več inozemcem, ki so prisostvovali njegovemu inauguraciji, redove. Med odlikovanimi se nahaja tudi dosedanje ameriški poslanec Calhoun, ki je bil red "izvrstne žetve".

Kadilci opija.

Policija je našla pri nekem zdravniku več dam, ki so kadile opij. "Sanitarij pozabljenja."

Včeraj zvečer so arrestrali zdravnika dr. Hermanna Seidlera s štev. 152. vzh. 22. cesta, New York, in ga prepeljali pred zveznega komisarja. Obtožen je, da se v njegovem stanovanju zbirali ljudje in kadili opij. Zobunjeni glasom je upil, da noče biti stavljena pod varščino, ampak oblast naj ga pošlje ječo, oziroma v kak drug kraj, kjer ni opija.

Toda vse skupaj ni nič pomagalo. Njegova sestra je postavila zanjo \$2500, nakar so ga puštili na prostih nogah.

Detectivi pravijo, da je imel Seidler v omenjeni hiši najetih deset sob, za katere je plačeval \$132 mesečno. Pri njem so se zbirale dame najvišjih krogov, gledališke igralke itd. Po večerji so se poleglo po perzijskih divanih in kadile toliko časa, dokler niso zaspale.

Dr. Seidler je imenoval svoj zavod "Sanitarij pozabljenja". "Ksf" mu je nesel preko \$200,000 na leto.

Ko je udrila policija v stanovanje, je našla v njem par dučatov omamljenih žena in deklet. Policijski agenti so konfiscirali 40 pip in 100 funtov opija.

Pegoud premagan.

Pariz, Francija, 21. novembra. Avijatik Chanteloup je dosegel rekord v zračni akrobatski in tem porazil svojega tekmeča Pegouda. V zraku je napravil zaporedoma tri "salto mortale", padal par sto metrov navpično in se v višine 70 metrov spustil v gradiščem loku na zemljo.

17 jezikov govori.

Sedemnajst jezikov in sedem slovenskih naricij govorji 28letni Lucian Canala, ki je dospel včeraj s parnikom "Barbarossa" v Hoboken, N. J. Čeravno ima v žepu \$50, so ga vseeno pridržali na Ellis Islandu; v New Yorku ima namebre nobenega znanca. Za časa angleško-burske vojne in južni Afriki je bil tolmač burskega generala Cronje. Po narodnosti je Rumunec; kitajsko govorji perfektно.

Pasažirji v strahu.

Pasažirji parnika "Ancona", ki je dospel včeraj sem iz Napolija, so bili v ponedenjek v groznom strahu, ker je eksplodirala peč, ki se kuri z alkoholom. S pomočjo gasilnih aparativov so gašenj kmalu pogasili. Neki stvari so se precej oprekli.

Brez dela...

Delavec Peter Coffee se je zadužil s plinom. Njegova žena je postala hysterična.

Ker ni mogel dobiti 32letnega Peter Coffee s hišo št. 215 vzh. 37. cesta, New York, nikjer dela, je vzel v sobo svojega dvaletnega otroka, zaprl vrata in odplil plin.

Ko se je vrnila žena, vpostejena v nekem hotelu, domov, je našla oba na postelji mrtva. Zgrajena je otroka in zletela na cesto klicat ambulanco. Zdravnik je konstatiiral, da sta bila oboje in otrok že pred nekaj urami mrtvi.

Zena Coffeo-va je postala histerična in je neprestanato kričala: — Zakaj je vendar vzel otroka s seboj, zakaj ni sam umrl? — Med intenjem je pripovedovala, da je bil njen mož natakar in da ni mogel nikjer dobiti dela. Zadnji čas je začel piti in zapisati ves prihramek do zadnjega centa. Včeraj zjutraj je bil baje popolnoma trezen. Ker nima žena nobenega denarja, so prepeljali trupli v Bellevue Morgue.

Spanski kralj je odpotoval na Dunaj.

Pariz, Francija, 21. nov. — Zdravstveno stanje španske kraljice, ki leži tu vsled influenze, se je tako izboljšalo, da je sklenil kralj Alfonz odpotovati na Dunaj, kamor je bil povabljen. Do ozdravljenja ostane kraljica Ena v Parizu, nakar bo odpotovala v London.

Krvav upor v Barceloni.

Barcelona, Španija, 21. nov. — Do resnih bojev je prišlo danes med dijaki vsečišča ter policijo. Ubita je bila na mestu ena deklica, dočim je bilo sedemnajst dijakov in policistov smrtnjevarno poškodovanih.

Rusija naročila 1000 aeroplakov.

London, Anglija, 21. nov. — Tukaj se je zaznalo, da je ruska vlada naročila 1000 vojnih aeroplakov, katere naj bi se dobavilo v tenu treh let. Uporabilo se jih bo na mejah.

Winnipeg, Ont., 21. novembra. V veliki nevarnosti se je nahajalo danes več sto potnikov "Imperial" brzovlaka kanadske pacificne železnice. Lokomotiva vlaka je pri Coldwell skočila iz tira ter padla kakil 50 črevljiv gleboko v Superior-jezero. Deset vozov vlaka pa je ostalo na zagotonu na tihu. Ponesrečila se je le ena oseba, in sicer kurjač, ki je utonil.

Tok naseljevanja se bo moral omejiti.

Neprijatelji naseljev zopet na delu. Skoraj četrtna emigrantov je iz Avstro-Ogrske.

STATISTIKA.

Canadian Pacific in druge na selniške družbe. "Havag" družba bo pomnožila svoj personal.

Vse kaže, da se bodo prihodnje leta naselniške razmere precej spremene. Neprijatelji naseljev so zopet začeli z vsemi kriplji delati na to, da bi se tok naseljevanja že vsaj deloma, če ne popolnoma ustvari.

V Avstriji se je zelo kompromitirala "Canadian Pacific" ker je spravljala v Ameriko in Canada vojaščine obvezne ljudi. Lahko se reče, da tvojijo ljudje, ki so prišli zadnje leto iz Avstrije in Ogrske četrtno skupnega naselništva. Iz Avstrije se jih je izselilo 137.245, iz Ogrske pa 117.580. Vrnilo pa jih je prav Avstrija 28.760 in na Ogrsko 29.904.

Pa tudi parobrodne družbe bodo nekoliko spremene svoje poslovanje.

Emil Lederer, poslovodja pasażirskega departmента "Hamburg-American" čete je rekel, da bo družba uvedla več sprememb glede medkrovskih pasažirjev. V tretjem razredu bodo tudi v sprednjem delu zadržali zadnjih 12 ljudi.

Ko se je vrnila žena, vpostejena v nekem hotelu, domov, je našla oba na postelji mrtva. Zgrajena je otroka in zletela na cesto klicat ambulanco. Zdravnik je konstatiiral, da sta bila oboje in otrok že pred nekaj urami mrtvi.

Iz septembarskega buljetna na selniške oblasti v Washingtonu je razvidno, da je prišlo do 7000 ljudi, ki so se pobudili uredi prodaja živega srebra. Živo srebro naj bi se prodalo v trioglastih tabletah z oznako "strip" in to le onim osebam, ki imajo zdravniški diplomi.

Detectiv na delu. (Pogovor o criminalistični, kjer se slika delovanje detektivov. Spis krasni pojasnjavljavi slike).

Nekaj novega iz živiljenja travjelj. (Poljudna razprava iz zavrsja).

Begum. (Kratka povest iz Indije

Nova železnica.

Ivan Bunin.

—

I.

"Škoda, da odhajate prav sedaj!" so mi rekli znane, ko so se pozno na večer poslavljali na peronu od mene. "Pravi ljudje pridejo še sedaj v Peterburg, vi pa odhajate. Cesa vendar še niste videli tam! Gozdov, snežnih zametov! Pazite, v enem tednu se naveličate tega... Pa še ta nova železnica, ko ne mine dan brez kake nesreče!"

"Bog je milostljiv!" sem odgovoril mehanično.

Spremljevalec so skomignili z rameni in so umolknili. Približale so se one neprijetne minute razstanka, ko nima človek že ničesar več povedati, ko postajajo nasmehi konvencionalni, in minova čas strašno počasi.

"Da, da" je izpregorovil neko do nenaravnim glasom. "Torej res zlæžite? Škoda, res, škoda! Pište vsaj večkrat."

Napoleš se je začulo drugo zvonenje. Postali smo živahnjeji in sme se poslovili. Mahaje s klobukom so odšli spremljevaleci, in obraňanje se, so še pozdravljali z iskreno prijaznostjo. Jaz sem ostal v hodniku wagona in sem se nasmeval. Torej vendar odhajam! V Peterburgu se mi zdi vedno, kakor da sem naletel na praznik, ki traži vso zimo, in samo to že utraja mojo dušo. Začože se mi iti v daljo, na zrak, in vedno pogosteje si začenjam predstavljati, kako lepo je sedaj tam, — v provincialni Rusiji. A tu so otvorili še novo železnicu, ki okrajuje mojo pot domovskoraj za petsto vrst. Sicer je res, da se množe na tej novi železnicu nezgode do směnosti, "a kako lepa je zato", — pravijo!..

"Gotovo!" je zapil nedko bližu stroja, in stroj je udaril težko v vagone. Zasilalo se je pridržano hropenje pare, ki se je dvigala zdajpazdaj v oblikah dina, — kolodvor se je začel prazniti. Poleg mojega wagonu je ostal samo visok lep oficier s podolgovatim, prednorsuvrom obrazom in dama v žalni obleki. Dama se je zavijala v svoj plášč in je gledala z objokanimi očmi tužno oficirja, ki je v znak svoje žalosti strogo ziral v izprevodnika. Potem je prihitel z neokretno naglico, kako debelega človeka velik posestnik rudečil brk s puško v futeralu in s torbo iz jelenove kože vruhu sive lovške obleke, a za njim pritlikav, toda širokoplečat general... Nato je prišel hitro, da, skoraj pribeljal je in pisarne načelnik postaje. Pravkar se je preprial z nekom, zato je osorno ukazal "tretji!" — in zagnal je tako daleč svojo cigareto, da je skakala še dolgo po peronu, razsipača rudeče iskre po vetrju. Tedaj pa je zapel po vsem kolodvoru doneči zvonec, zasilali so se ostri žvižgi padizprevodnika, močni sunki stroja —, in vlak se je začel ponikati naprej.

Oficier je hitro odhajal po peronu, klanjal se je, pospešil še bolj svoje korake in je zaostajal čimdalje bolj za vozovi; stroj je metal vedno bolj sunkoma in rezko vročo paro izpod cilindrov... Sedaj se je zasvetila zadnja svetilka perona, oficier je izginil, kakor da ga je vzela noč — in vlak je ostal v temi. Mahoma se je razgrnila pred njim, posejana s tisočimi zlatimi lučmi mesta, a vlak je že hitel samozavestno vanjo mimo tovarnih skladis in wagonov, grozno svareč nekako s svojim tisočim rjovenjem. Svetli odsevi oken so begali vse hitrejše, izprava po tihih v pragh, ki so iztekali na razne strani... V wagonu je postal kmalu toplo in domače; potniki so razmetali nerodno svoje stvari po divanah in so začeli pripravljati se za noč. Siv, strog, toda zelo uljuden staršek-izprevodnik z nanosnikom koncem nosu je hodil počasi sred te tesnobe ter je zapisoval vestevo vozne listke, naključaj se k svetilki svojega počnika.

Zrak po poljih se ti zdi vedno nenavadan, če prideš iz mesta, — in kakor vedno, sem stal tudi to pot do pozne noči na hodniku wagonu; odprl sem stranska vrata in sem gledal napeto proti vetrju v temen, zasnežena polja. Vlak je drvil z vso paro, in vse okrog mene se je gibalo, kakor da živi mrzlično življenje. Va-

gon se je tresel in je grmel od naglega bega, veter mi je sipal v obraz snežnem prah, luč je svetilke v hodniku je poskakala semijanta ter se mešala s sencami. In, ziba je se, sem hodeval od vrat do vrat v hladnem hodniku, že poblenjem od snega. Spominjam se, da me je včasih vse to vznežiralo. Šumna pot, nepoznanomega, kar pride, — z dvajsetimi leti — vse se mi je zdelo izredno imenito in veselo. Hotelo se mi je peti, kričati — nekaj "marseillais" sličnega — med bobnečim dirom vlaka... Sedaj pa sem hodil le razburjen od vrat do vrat, a za njimi so se pojavljale mračne silhute holmov in grmečevja, s trenotnim, zamolklim ropotom so uhaiali izpod koles železni mostički, dočim so se iskrile v dalji, v jedva vidnih, poblenjenih poljih lučice samotnih vasic. In branec se vetru, sem gledal otožno v temno daljo, kjer migla pozabljeni življenje domovine s tako bledimi, tihimi luečimi.

Vrnivši se v kupe, sem videl da je tu že zakraljeval sen. V somraku so bile vidne oblike leženih potnikov, ozko je bilo od mnogih kožuhov in spuščenih navelic, vsega potnikov je bilo v dolini, v smeri vlaka, a drogi kakor da so se naveličali bežati za žicami. Kadar gre vlak v kreber, evili in se zible, ki so obrne navzdl, pa teče kakor starec, ki hoče dohiteti koga. Enakomereno belo blesti sneg po poljih, v dalji fototo ptica s svojimi krili, pojavitajo se temni grmeči in vasice, — a vse to uhaaja v krogih nazaj. Veter razpihava malomarno dimstroja, in zdi se, kakor da se kaže grmeči, ki se je po njih razsopal ta dim, ter da plavajo po zasneženem polju... Vse je tako znamo, a hkrat takov novo in zapeljivo!

Jutro je prešlo neopazeno. — Umiješ se, piješ čaj in ne spoznas se zopet. Ni ga več sledu one prejšnje ravnodušnosti do vsega. Peterburg je daleč, začela se je prava pustinja... Ugaja mi celo, da je vagon tako ozek in neroden, da je razun mene in stražnika, — ki tak kmalu izstopi na nekem križišču, — vsega skupaj le en potnik: bradat, čokat starec, železniški delavec z malhom preko ramen, sličen kramarju z dežele. Babil se je marljivo s uskanjem cigaret ter pil vedno čaj, in vse jutro sem slišal, s kako namado je srkal vročo tekočino iz čašice.

"Ali izvolute morda?" me je vprašal ter pokazal z očmi na te medli, miglajoči in rumenkasti odsev zamrzljenega okna nasproti, ki stoji za njim peronska svetilka. Motno razsvetuje somrak wagon, v polnusu pa se zdi bolestna in neprijetna...

"Ali ne veste, katera postaja je to?" vpraša kdo s tujim, preplašenim glasom...

Potem udari zvonec in bije tamdalec nekje uspavajoče, sliši se butanje vagonov vrat in tužno bobnenje stroja, ki te spominja brzkončne dalje in moči. Nekaj se začne stresati in te butne v stran;kovinsko blesteči svit svetilke izgine in ugasne na šipah oken; peresa divana poskakujejo čim dalje bolj enakomereno, in napoled te zaziblje nepretrgano naraščajoči dir vlaka zopet v sen...

Nepričakovano se me je dotaknil proti jutru neka roka ter me opozorila, da treba presesti. Preplašen sem planil pokonec, pobral sem urno svoje stvari in šel preko velike, toda osamljene v mračno razsvetljene postaje na nekak dolg peron, ves zamenet s svežim, globokim snegom; tu je stal majhen vlak, sestavljen iz prav različnih vagonov.

"Nova železnica!" sem si mislil ves zadovoljen. "Tišina, majhni vagoni, vonjivi dim brezovih dry, duh smrek... Imenito!"

V poldremetu sem zašel v takoimenovan "vagon mixed", v temen voz s kvadratičnimi okni ter sem takoj krepko zaspal. Vlak je tekel iznova in me je uspaval... In proti jutru sem bil že daleč od Peterburga. In zacula se je dolga in pristna ruska vožnja, ena izmed teh, ki so v Peterburgu popolnoma pozabili na njo...

II.

Zbudil me je bolestni kašelj. Ko sem odprl oči, sem zagledal pred seboj policijskega stražnika, tipičnega starega vojaka v rdečkastem, medvedovem kožuhu vruhu sivega policijskega plášča. Od napora so mu bile oči izbuljene in polne solz, sprhneli obraz rdeč in sive brke razmršene. Kadil je z nenavadno naglico veliko cigareto iz cenenega, močnega tobaka, a v ozkem in starem vagončku je bilo že brez tega mračno, ker so bila okna pol zamešana s snegom. Vlak se je tresel in je butal kakor voz.

"To je kašelj!" je dejal stražnik, puhač, in tako pripristo kakor, da sva vrasla skupaj. "Sele tedaj se poleže, če pokadiš nekoliko!"

Nu, sedaj pa je Peterburg že daleč, sem si mislil; vstal sem in odgovarjajo stražniku mehanično na njegova vprašanja o

Peterburgu, sem se zagledal v okna. O, kako bel, čisti sneg! Zdi se mi, da ni še tako dolgo, odkar sem ostavil peterburški vlak, a že je možno misliti, da je ostalo vse peterburško za nekaj tisoč vrst za nami. Daleč naokrog je samo belo, mrtvo nebo in belo brezkončno polje z grmeči in posameznimi gozdovi. In kako malo peterburški vozi vlak! Zice brzjavnih drogov izginjajo leno za okn, kakor da jim je dolgčas dvigati se, vpadi in raztezati se v smeri vlaka, a drogi kakor da so se naveličali bežati za žicami.

(Konec prihodnjie.)

niki: "Divni mesec plove tam nad reko."

"Postaja 'Belo borovje', osem minut pomude!" je vpil mehanični izprevodnik, postaven mož v težkem, dolgem plašču, in prišedši do naših vrat, jih je zapolutnil s tako silo, kakor da jih hoče zapreti večno.

(Konec prihodnjie.)

Pozimi.

Spisal Zvonimir Kosem.

—

Burja je tulila za hišnimi vogali, zdaj s evlečim, zdaj s stokajočim, ihtičim glasom; potrako je rahlo na stekla v oknih, butnilo zopet z vso silo in planilo nato s snežinkami vred s holma v dolino tako naglo in zlahkom, kakor blisk preko temnega neba. Od časa do časa je oplazila starca, kraj hiše stojeca tepka z veliko vejo ječeče po šipah, zastokala bolestno in se vzrvnala — bolehna starka se je trdneje oprijela palice...

V sobi je bilo tiho kakor v mrtavnici. Oče in mati nista govorila, govorilo ni petero že nedraslasi otrok. Skleda, ki je stata pred njimi na mizi, je bila že skoraj prazna; počasi so drsali po nej velike, nerodne žlice, počasi so strgale zadnje ostanke koruznega močnika. Oči vseh so bile uprte v tla, nihče ni izpregorovil besedice; težko kakor kamej jim je ležalo na srceh, bolj žalostne kakor ob grobu so bile njih mili. Kadarkoli je zaživžgal burja huje mimo oken, so pobledeli vsovi obrazi, oči in mati sta sklonila glavi še niže in otrokom so se zaviljala.

"Ali ni nič več kruha?" je zavil načerkat Ivanček v odložil prazno žlico, ki jo je bil hotel ponesti k ustom, na mizo. Črno bolesto je razlil ta jokajoči glas v tišino.

Mati ni odgovorila, samo zaviljala je globoko, kakor v težkih, mučnih sanjah; oče pa je oprl glavo ob dlan in strmel topo predse v razmočena tla.

Tudi drugi otroci so odlagali po vrsti, drug za druga, svoje žlice; zadnja jo je odložila malo Zalka s plasnimi, modrimi očimi in bujnim kodi, ki so ji lili ralno od tilnika.

"Ali ni nič več kruha?" je pravil Ivanček, Polonec in Zalka pa sta sklepali od mraza z zombini in se zaviljali tesneje v tenke cunje...

Kakor z brušenim nožem je rezalo materi v sreči.

"Saj bi dala, če bi imela ... Usmiljeni Bog!..."

Hipoma je burja zunaj zopet žalostno zaživžgal, zažvenčala se stekla v oknih. Svetilka pod stoponom se je zaviljala, luč je ugasnila. Tihi, kakor s strehe, so eurljale s police vodne kapljic; široka mlakuža je prilezla že do mize in se doteknila z ledenim jezikom bosih Zalkinih nog.

V temi so postali obrazi vseh kakor obarjeni od bridkosti; nobenega grla ne vzdihna ne kriča; samo globoko v prsih jim je ječalo, ihtelo na dnu srca...

ZAPOMOČILO ZA SAMO 1 DOLAR DOBI VATE "GLAS NARODA" SKOZI 4 MESECE VSAK DAN

bil zadovoljen, ker je moral biti tako ... Dvanajstletna Nanea, najstarejša, se je bila vdala že slabše ne more goditi... Prej je bilo vsaj nekaj mleka za otroke — zdaj ni ne mleka ne kruha ne nič..."

Burja za hišnimi oglji je razsala dalje, medlo je nagosto in butalo ob stekla; kakor temne posasti je hušknilo z zaneti vred zdajpazdaj mimo oken. Mahoma se je odprl priprto okno na stekaj in na tleh in na rahlo odprtih ustnah; roka z žlico je trepetala nemirno, zdajpazdaj je zadrgata pod rahlo obleko tudi vse mlađe bolehno telo.

Huje je zažvenkelo priprto okno, burja je zatulila in zbežala v dolino; kakor medved s šapo je mahnila tepko z vejo po steklih, da je luč v svetilki nenadoma oživila, nato pa zadremala tem bolj... Od zunaj zanešeni sneg na polici se je tajjal naglo, mlačuža na tleh se je širila in se razcepila že na troje...

Kakor mrtvački dih je legalo preko vseh pobledelih obrazov; nihče si ni upal, pogledati drug drugemu v oči. Razen enakomerne potrake v krovu ob sklepedi in utripanja srca ne bi bilo čuti ničesar. Očetova lica je bila prevlekla črna senea, ki se je od časa do časa hipoma zgenila.

"Olja bo treba doliti!" je zavil načerkat Ivanček v odložil prazno žlico, ki jo je bil hotel ponesti k ustom, na mizo. Črno bolesto je razlil ta jokajoči glas v tišino.

Mati ni odgovorila, samo zaviljala je globoko, kakor v težkih, mučnih sanjah; oče pa je oprl glavo ob dlan in strmel topo predse v razmočena tla.

Tudi drugi otroci so odlagali po vrsti, drug za druga, svoje žlice; zadnja jo je odložila malo Zalka s plasnimi, modrimi očimi in bujnim kodi, ki so ji lili ralno od tilnika.

"Kruha!" je jokalo še vedno Ivanček, Polonec in Zalka pa sta sklepali od mraza z zombini in se zaviljali tesneje v tenke cunje...

Kakor z brušenim nožem je rezalo materi v sreči.

"Saj bi dala, če bi imela ... Usmiljeni Bog!..."

Hipoma je burja zunaj zopet žalostno zaživžgal, zažvenčala se stekla v oknih. Svetilka pod stoponom se je zaviljala, luč je ugasnila. Tihi, kakor s strehe, so eurljale s police vodne kapljic; široka mlakuža je prilezla že do mize in se doteknila z ledenim jezikom bosih Zalkinih nog.

V temi so postali obrazi vseh kakor obarjeni od bridkosti; nobenega grla ne vzdihna ne kriča; samo globoko v prsih jim je ječalo, ihtelo na dnu srca...

Naprodaj so v lekarni. Ne vzemite nadomestive. Recite izrečeno, da hočete "SEVEROVA". Ako jih nima lekarnar, naročite jih od nas.

W.F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

"Jaz ne vem... Odkar nam je poginila koza, se nam godi tako slabo, da se nam slabše ne more goditi... Prej je bilo vsaj nekaj mleka za otroke — zdaj ni ne mleka ne kruha ne nič..."

Burja za hišnimi oglji je razsala dalje, medlo je nagosto in butalo ob stekla; kakor temne posasti je hušknilo z zaneti vred zdajpazdaj mimo oken. Mahoma se je odprl priprto okno na stekaj in na tleh in na rahlo odprtih ustnah; roka z žlico je trepetala nemirno, zdajpazdaj je zadrgata pod rahlo obleko tudi vse mlađe bolehno telo.

Huje je zažvenkelo priprto okno, burja je zatulila in zbežala v dolino; kakor medved s šapo je mahnila tepko z vejo po steklih, da je luč v svetilki nenadoma oživila, nato pa zadremala tem bolj... Od zunaj zanešeni sneg na polici se je tajjal naglo, mlačuža na tleh se je širila in se razcepila že na troje...

Westward-Ho.

(Povest.)

(Konec.)

Drugi večer je bil zelo miren. Na nebuh je bilo videti le posamezne zvezde in lahak veter je pihal nad morjem.

Stiri teme postave so previdno hodile v sene dolgih delavnic, potem so zlezli čez leseno ograjo, katera je mejila cesto in Tychsonovo pristanišče.

Konec pristanišča je bila pritrjena "Jomfruland". Eden mož je hodil počasi sem in tja na krov.

Višnjevo čepico je imel potegno čez čelo in od časa do časa gledal na ograjo ob pristanišču.

Njegove bistre oči so zapazile lažče postave. Nalaho je zapiskal in štiri osebe so pristopile bliže ladiji. Eden za drugim so šli čez ozko desko na jadernico.

"No Petersson, ali so tvoji ljudje tukaj?" takoj je pozdravil došlece mož na ladiji.

"Da, Doland, tri sem pridobil za naš načrt."

"Ni ravno dosti, ali bode že šlo?", je odvrnih Doland in se obrnil do pomorščakov, kateri so pričakovali kaj utegne priti.

"Tako, sedaj nemam izgubljati časa; pred solnčnim izhodom moramo imeti tovor na ladiji.

Vsekaj naj vzame tu nahajajočo pletenico in marljivo nosi premenil, da bade položaj se ni izpremenil.

Ko se je zdanihlo so se prepricali, da so res obtičali pred vdom v luku Drammen.

Na otetje jadernice ni mogel misliti Doland in to vsled velikih stroškov. Poskusiti je torej moral, da jadernico tukaj proda in to še predno se v Drammen-u poizvede o zmanjkanju "Jomfruland" in se predno se pokaže kakovost tovora.

"Le vedno na pesek, dragi moj; in lepo ga razdelite, da ne bude videti peska", odgovoril je Doland odločeno.

Petersson se smejal. "A, tako je tedaj! Sedaj mi je še le jasno, na kak način hočeše današnjo noč naložiti tristo ton premoga.

Preveč tanko pa ne smemo, premoga naložiti, ker ako bi se ladija na morju bolj zibala v se zopet ne počake pesek. Rad bi videl obraz onega človeka, kateri bade kupil tristo ton premoga in se potem prepriča kako kurivo je kupil."

Hitro so pomorščaki hodili od kupa premoga na ladijo in obratno, vedno bolj je premoga zakrival novi pesek in plast postajala deblejša.

Okoli tretje ure zjutraj je bilo delo končano.

"Jomfruland" je dobila svoj "tovor" in bila pripravljena za odjadrati. Zelo tiko in marljivo so delali pomorščaki.

Kmalu na to so ladijo odvezali in razprostrali nekaj jadernic, počasi se je pomikala iz pristanišča v odprtlo morje.

Ze med počasno vožnjo so pomorščaki barvali stene ladije, sededa najprvo so prebarvali njeni ime "Jomfruland" in to z bleščecu belimi črkami nadomestili z imenom "Westward-Ho."

Toplomer je pričel opdati. Temni oblaki so se pokazali na obnembu in zelo hitro bližali.

"Včasih se je vsa starla ladija tresla, ko so jo zadeli visoki valovi.

Vendar pa je bilo to vse še le nekaka predigra naznajajočega se viharja, kateri je imel smer naravnost proti ladiji.

"Da bi le neč tako temna ne bila!" se je jezik Doland in srpo gladil proti smeri, kjer se je našel obal.

To je bila prva noč tajnegata potovanja iz Kristianijie in jadernica se je zelo počasi naprej pomikala.

"Preveč vode vhaja v ladijo!" je godinal Petersson ter vedno stal pri pomorščakih, ki so delali na sezalnicah, ti ti zadnji so se pa jezili, da so se podali v takto "kupčijo."

Du bi prišli na sled skrivnega odpotovanja z jadernico se niso bali. Tychsonovo pristanišče je bilo daleč od redne plovbe ladij in kmalu ne bodo opazili, da so odrinili s staro jadernico.

"Menim, da se nahajamo preveč blizu obali", je bil mnenja krmar. Toda Doland je bil drugač menjen.

Sedaj je bilo občutiti, da jim je manjkalo možtva, najbolj pa še potrebnih instrumentov za plovbo. Pri vsem tem pa je vedno bolj vhajala voda v notranjščino ladije. Okoli pol noči, ko se je "Westward-Ho" zelo zihala, je bil Petersson mnenja,

da je opazil slabo svetlenje luči pred ladijo.

Toda mnenja ostalih sa bila v tem zelo različna. Doland je bil zelo zaposlen in tekal sem in tja, a ni mu bilo mogoče saj približno določiti, kje se nahajajo ker ni imel na razpolago inštrumentov, a vendar izreklo mnenje, da je bila to luč kake ribiške ladje; Petersson pa je zagotavljal, da je bila to luč svetilnika pred luču Drammen.

Predno so bili na čistem je začikal stražnik na krovu: "Kipejte valov tik pred nam!"

Malo minut kasneje pa je jadernica dosegla v kipenje valov, dusi so vse kriplje delali z jadernico.

Hudo je začimelo in preden del jadernice se je obrnil od obale, "Westward-Ho" se je nagnila na stran, med tem pa so valovi butali ob njo.

Več ur so se nahajali v tako nevarnem položaju. Doland se je bal, da se bode jadernica razblačila, ali zaračunal se je v njenej moči.

Počasi se je pričel svitkatki novi dan, valovi so vedno bolj polahkoma butali ob jadernico, vihar se je polagoma polegel. "Westward-Ho" se je malo vzdignila, toda njen položaj se ni izpremenil.

Ko se je zdanihlo so se prepricali, da so res obtičali pred vdom v luku Drammen.

Na otetje jadernice ni mogel misliti Doland in to vsled velikih stroškov. Poskusiti je torej moral, da jadernico tukaj proda in to še predno se v Drammen-u poizvede o zmanjkanju "Jomfruland" in se predno se pokaže kakovost tovora.

"Le vedno na pesek, dragi moj; in lepo ga razdelite, da ne bude videti peska", odgovoril je Doland odločeno.

Petersson se smejal. "A, tako je tedaj! Sedaj mi je še le jasno, na kak način hočeše današnjo noč naložiti tristo ton premoga.

Preveč tanko pa ne smemo, premoga naložiti, ker ako bi se ladija na morju bolj zibala v se zopet ne počake pesek. Rad bi videl obraz onega človeka, kateri bade kupil tristo ton premoga in se potem prepriča kako kurivo je kupil."

Hitro so pomorščaki hodili od kupa premoga na ladijo in obratno, vedno bolj je premoga zakrival novi pesek in plast postajala deblejša.

Na otetje jadernice je bilo vse opustošeno. Kar ni bilo dobro pritrjenega so odplavili valovi.

"Sedaj sedimo saj na kopnem", je žaljivo rekel Doland; potem pa pogledal v notranjščino ladije, da se prepriča, ako premog še pokriva pesek.

Nekoliko so bili pomirjeni, ko je tako bilo.

"Da, lepo sedimo na kopnem!", je jezno odgovoril Petersson, ko je previdel, da je zgnilno upanje na dolgočasno dobrodošljino.

Delaveci, kateri so delali na jadernici so začuli krik, ki je bil podoben onemu kakega ranjenega bika. Ko so bližje priheli, jih je Tychson srpo gledal ter imel oči zelo rudeče, zaradi tega so zopet odšli.

• * *

Zopet se je oglasila jesen. Hudo je večerna burja brila ob sivem zidovju na samotnem kraju stope kazničnice.

Stari sivilski vodja kazničnice je sedel pri pisalnej mizi in marljivo delal.

Sedaj je nekdo potkal na njegova vrata. Mož se je vrzaval in zaklical: "Vstopi!"

Paznik je pomolil glavo skozi malo odprtva vrata.

"Kaj se je pripečilo?" vprašal starji gospod.

"Gospod vodja, številka 231 je zopet tukaj."

Vzdihovaje se je vzdignil voda in se podal proti došlecu.

Tako je bilo. "Večinoma jih pride zopet nazaj, kateri so kdaj dihal zrak kazničnice!" je rekel vodja.

men in Doland je sprejel deset tisoč pet sto kron v gotovini.

Dve ure kasneje sta jo Doland in Petersson neznanomak odkrila.

Peter Tychson pa si je potem najel nekaj ljudi in se odpeljal k običajni jadernici, ker ponujata se mu je dobra prilika ves premog takoj prodati in to lepo ceno. Pričeli so potem takoj prek izkladati na vlačilno ladijo.

Dobre volje je hadil Tychson po krovu jadernice in računal koliko bode dobička.

Hkrati ga je vdramil iz lepih sanj delavec. Mož je dospel do Tychsona in v roki imel čepico ter vprašal: "Ali naj tudi pesek zmečejo v vlačilno ladijo?"

"Kakšen pesek?" je vprašal Tychson osprijen.

"Omi, kateri se nahaja pod premogom, gospod."

Peter Tychson je hkrati postal vroče. Brzih korakov je odšel k odprtini, kjer so delaveci z lopatami preobračali premog in pesek in videl — pesek — in sicer surovi sivi pesek!

Kakor kuhan rak je zarudel v obrazu vsled jeze. Zopet je odšel na krov in premišljevanje obstal. Kaj naj sedaj prične? Kako naj vjame prebrisane sleparje, kateri so gotovo že dol in plan.

Ko je tako premišljeval, so njegove oči nekote zapazile zvon jadernice, — ker na vsakej jadernici se nahaja na sprednjem delu zvon — in na temu zvonu je bilo vrito ime ladije, katera ima.

"Kaj pa je to? Kaj je tu braťi?"

Malemu, debelemu možu so se pricela kolena tresiti. Nemirno je snel z nosa očala in jih brisal s tresco roko. Potem je pristopil prav blizu zvona, da bi videl, ali se moti, ali je le sen; v svojoj razburjenosti je bral in popolnoma določeno in sicer iz malih vlijih črt imen: "Jomfruland."

Delaveci, kateri so delali na jadernici so začuli krik, ki je bil podoben onemu kakega ranjenega bika. Ko so bližje priheli, jih je Tychson srpo gledal ter imel oči zelo rudeče, zaradi tega so zopet odšli.

• * *

Zopet se je oglasila jesen. Hudo je večerna burja brila ob sivem zidovju na samotnem kraju stope kazničnice.

Stari sivilski vodja kazničnice je sedel pri pisalnej mizi in marljivo delal.

Sedaj je nekdo potkal na njegova vrata. Mož se je vrzaval in zaklical: "Vstopi!"

Paznik je pomolil glavo skozi malo odprtva vrata.

"Kaj se je pripečilo?" vprašal starji gospod.

"Gospod vodja, številka 231 je zopet tukaj."

Vzdihovaje se je vzdignil voda in se podal proti došlecu.

Tako je bilo. "Večinoma jih pride zopet nazaj, kateri so kdaj dihal zrak kazničnice!" je rekel vodja.

NAZNANILLO.

Rojakom v Gilbert, Minn., in okolici naznajamo, da je

Mr. LOUIS VESSEL
naš zastopnik, kateri je pooblaščen pobirati naročinno za "Glas Naroda" ter izdavati za to vladavina potrdila. On nas zastopa v vseh poslih in zato ga rojakom poplo priporočamo.

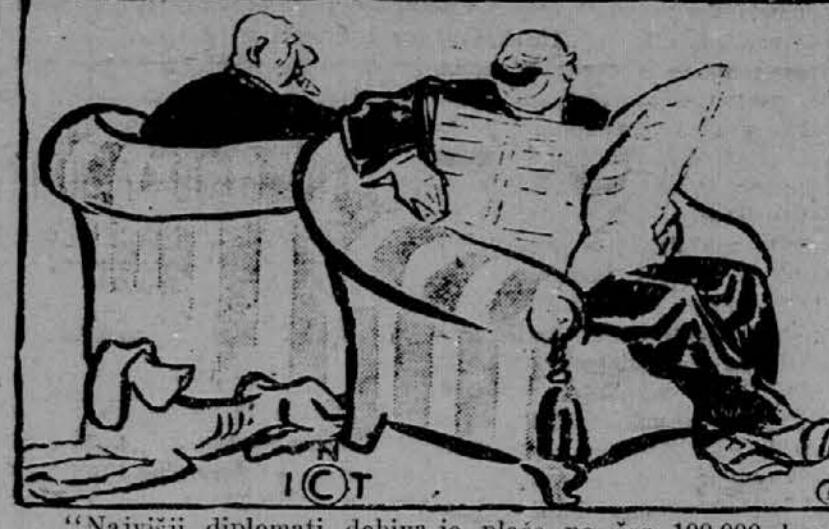
Doland pa se je opiral, češ da ima na jadernici tristo ton premoga in konečno so se pogodili za deset tisoč pet sto kron.

• * *

Popoldne istega dne so sklenili kup v nekem hotelu v Dram-

Za smeh in kratek čas.

VELIKO ZAČUDENJE.

"Najvišji diplomati dobivajo plača po čez 100.000 kron."
"Kaj, plača dobivajo diplomični tudi še?"

Plemeniti človek.

A. "Že tolikokrat sem te prisilil, da mi vrnim posojeni denar, pa vse zastonj!"

B. "To delam le iz ljubezni do bliznjega, kajti bojim se, da bi ti začel lahkomiselno in potratno živeti, če bi toliko denarja naenkrat dobil."

Na letovišču.

— Ali ste dobili kaj novic od doma?

— Da, mož mi je pisal, da proces glede ločitve zakona lepo predpreduje.

Dokaz.

Gost: "Kaj se je pa zgordilo tu u ti?"

Gostilničar: "A, stara gospodična je hotela učinknitki pikola v lice... pa je od strahu posodo za kavo na tla spustil!"

Zali pikolo.

Gost: "Kaj se je pa zgordilo tu u ti?"

Gostilničar: "A, stara gospodična je hotela učinknitki pikola v lice... pa je od strahu posodo za kavo na tla spustil!"

Obupan.

Zagovornik: Končno vam moramo, čestiti gospodje porotnika še eno okolščino primerno pojasnit.

Otoženec: Oh, naj no neha... saj vidijo, da jim nobeden nič ne verjam.

Trdna natura.

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

URADNIKI:

Predsednik IVAN GERM 507 Cherry Way or Box 57, Braddock, Pa.
 Podpredsednik: IVAN PRIMOZIC, Ely, Minn., Box 641.
 Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn., Box 424.
 Pomorski tajnik: MIHAEL MRAVINEC, Omaha, Neb., 1234 So. 15th St.
 Blagajnik: IVAN GOUZE, Ely, Minn., Box 106.
 Zaupnik: ALOJS VIRANT, Lorain, Ohio, 1700 E. 28th St.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN J. IVEC, Joliet, Ill., 930 Chicago St.

NADZORNIKI:

ALOJS KOSTELIC, Salida, Colo., Box 523.
 MIHAEL KLOUCHAR, Calumet, Mich., 115 — 7th St.
 PETER SPEHAR, Kansas City, Kan., 422 No. 4th St.

POROTNIKI:

IVAN KERZINSK, Burdine, Pa., Box 133.
 FRANC GOUZE, Chisholm, Minn., Box 715.
 MARTIN KOCHETAR, Pueblo, Colo., 1219 Elmer Ave.

Vsi dopisi naj se pošljajo na glavnega tajnika, vse denarne pošiljatve pa na glavnega blagajnika Jednote.

Društveno gledalo: "GLAS NARODA".

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Slovenec ne sme biti. Naučno ministarstvo je preko predloga profesorskega kolegija dunajske akademije upodabljajočih umetnosti, ki je predlagal za profesorja te akademije našega rojaka arhitekta profesorja Plečnika, imenovalo za profesorja te akademije Nemške arhitekta Leopolda Baura. Nemško-nacionalni listi proslavljajo to krvico, češ, da je Plečnik "ein waschechter Slovener von grossslavischer Gesinnung".

Nov župan. V Dobrniču je bil dne 30. oktobra županom izvoljen Jernej Slak.

Medved v Jelovci. Poroča se, da se semtretja nahajajo še sledovi medveda v Jelovci. Sledovi gredo iz Dražgoš proti erarični planini.

Samomer. V Kočevju se je dne 1. nov. z lovsko puško ustreli občeznani lovec, trgovcev in posestnik, 64 let stari Daniel Ranzinger. Se 31. okt. je opravljalo svoje posle v trgovini ter naročal potrebo za lov, ki je bil nameravan za popoldne. Zvezčer je še mirno igral svojo priljubljeno preferenco. Dne 1. nov. depoldne, ko je bila njegova soprga pri sv. maši, pa je šel v podstrešno sobo ter si z dvema strelnoma razbil glavo. Bil je takoj mrtev. Nekateri pravijo, da se mu je puška sama izprožila. Čuje se tudi, da je bil nekoliko zmešan, odkar mu je 17. septembra t. l. zgorale pristava, vsled česar je imel mnogo nepričakovanih stroškov. Sicer pa je živel v rednih gmotnih razmerah in zapušča številno družino prekrško.

PRIMORSKO.

Žrtve Albanije. Avstrija se trudi za Albanijo in ponaga jej, kaže mora. Poslala je v Albanijo tudi več gospodarskih uradnikov, da bi menda tam proučili gospodarske razmere in koristili Albaniji. Med temi uradniki je bil tudi dvorni svetnik Koller iz ravnateljstva v Gmündnu. Te dni se je vrnil, ali z neozdravljivo boleznjijo, malario. V Trstu je umrl. Žrtve Albanije.

Nujni predlog za podporo istrijskim slovenskim občinam. Istrski slovenski poslanci dr. Laginja, prof. Mandić in prof. Spinčič so vložili obširen in utemeljen nujni predlog za podporo slovenskim občinam Istre, ki so letos silno trpele vsled suše, toče in drugih vremenskih nezgod. Poslanci tudi energično zahtevajo, naj vendar enkrat že prenchajo oblasti s svojimi ūkanami pri sestavi podatkov o strani občini, katere morajo z velikim aparatom dokazati, da je dotične občine v resnicu zadeva velika nesreča in da so v resnici potrebne nujne pomoči.

Interpelacija. Poslanec dr. O. Rybář je vložil ostro interpelacijo na deželnobrambnega ministra Georgija, v kateri opozarja, na nastavljanje orožniške oblasti na Primorskem nemške orožnike, ki so popolnoma nezmožni slovenskega oziora hrvatskega jezika. Interpelacijo opozarja deželnobrambnega ministra, da je tako postopanje nezakonito in zahteva strogo preiskavo, ustavljenje vpolicanja takih orožnikov oziora in več drugih dragocenosti. Goretji je začelo v podstrešju, a ni dogzano, kako se je zanetil ogenj.

Avtomobilna zveza po Brdih. Iz Krima se oglašajo Italijani glede vratice v dlinnik niso bila zaprta. Med splošno zmešnjavo je bilo izvršenih več tativ; tako n. pr. je bila ukradenia srebrna jedilna oprava in več drugih dragocenosti. Goretji je začelo v podstrešju, a ni dogzano, kako se je zanetil ogenj. Neki uzmoči je vloni dih. Govorilo se je svoj čas o av-

tomobilni zvezi po Brdih, bili so shodi, sestavljeni proračuni itd., tako skošel zlesti v cev, ki je županstvo so se izrekla za tako najprej padla v kanal in je vtakzvezo, ali ostalo je le pri dobril v nju glavo. Zmečkalo mu je volji. Krimski glas nasvetuje zvezo s postajajo v Plavah čez Brda do Krmina.

Neverjetno, pa resnično. Iz Št. Ferjana na Goriškem poročajo: V gostilni podzupana Fr. Trpina je nastal hud pretep. Pretep se je pričel, ko je v prepriku nekdo (!) prvi prisomil zaunščino nekemu mladenču. Vse skupaj je bilo neke živahne debate radi našega redanja, katerega obstoj ali odpustitev iz službe je glavni predmet raznih šentferjanskih politikov. Brat tistega nekdo je prizadjal močno rano na roki nekemu mladenču, ki si je moral še isto noč poiskati zdravniške pomoči v goriški bolnišnici. Videli bomo, kak posledice bo imela preiskava otočnosti.

Klativitez. Iz Temmice v komenskem okraju poročajo: Tukajšnjega krčmarja Stepančica je obiskal imeniten gost — podpisal se je za Alojzija Podgorička, doma iz Šmartnega — ter izrazil željo, da bi rad poznal kako boljšo gospodinčno v svrhu možitev. Po krčmarjevem priporočilu pošlje po neko gospodinčno, ki ga vpraša, kaj želi. Ta pa kar meni nini tebi nič vpraša jo za roku. Gotovo se mu je zelo začudila in se prav srčno nasmejala. "V tej stvari morate, gospod redar — predstavil se je za redarja iz Trsta ter da ima 14dnevnih dopustov malo počutki, ker jaz ne prodajam svoje ljubezni tako ceno kot vi" in je odšla. Pri krčmarju je kupil mnogo cigaret "damen", se prav dobro pogostil, prenočeval ter drugo jutro okrog 11. po dobrem zajtrku odšel s pretvezo, da gre k vikarju ter da se kmalu vrne h kosišu. Gospodinčna je istočasno hotela v njegovem sobo, a zmanj, kajti ključ je vzel s seboj.

Zagceneta smrt. Iz Šoštanja se poročajo k zagosteni smrti kmetice Medved v Zavodni: Obdukcija mrtve ženske je pokazala, da je umrla na želodčem in črevem kataru. Sumi se, da gre za zastupljene s fosforjem. Drob so poslali v Gradek v nadaljnjo preiskavo. Ko je zvedel oni 18letni svak, s katerim je imela prepovedano razmerje, za jmeno smrt, je ekak z nabito puško na moža, svojega brata. Ta je pa še pravčasno zvedel za to in ga dal zapreti.

Kap je zadela posestnico Julijano Moder v Bistrici pri Marijini.

Občina Št. Janž na Dravskem polju je sklenila samoslovensko uradovanje.

Na 5 mesecov težje jeje je obsojen 33letni Alojzij Ponton iz Marijana, ker se je pregrasil nad nekdo mladoljetno deklico. Vsek mesec se bo enkrat tudi postil.

Eno nogo je izgubil že pred leti 63letnji Josip Antončič iz Tomaja. Sedaj si je zlomil še drugo. Revez se nahaja v goriški bolnišnici.

Ribiči z dinamitom. V Rovinju so aretirali laške ribiče Apolonija, Dolino in Siolisa, ker so rabili pri ribištvu dinamitne patronje.

"AVE MARIA",

21 Nassau Ave., Brooklyn, N. Y.

V ZALOGI

imamo importirane slovenske grafofoniske plošče in vse vrste grafofona, istotako tudi ure, vrežice ter vse v stroku spadajoče predmete. Zahtevajte cenik! **A. J. Terbovec & Co.,** P. O. Box 25, Denver, Colo.

PRIPOROČILO.

Rojakom se priporočam za vezanje knjig. Izdelujem in prodajam vsakovrstne usnjate denarnice. Jaz sem edini slovenski knjigovec v Ameriki.

Alois Gregorin, 20 Judge St., Brooklyn, N. Y. (25-10 IX v t.)

NAZNANILO.

Rojakom v Gilbert, Minn., in okolici naznjam, da sem kupil ZAGA NO GASOLIN za zagati drva. Cene so po dogovoru. Izdelujem bolje kot drugi in malo neščini, da je bil zanalač podtaknen.

Math. Pangešič, Pettit Location, Gilbert, Minn. (2x 17&22-11)

NEDRINA prebava.

Edina zaloga

Družinskih in Blaznikovih

PRATIK

za leto 1914.

1 iztis stane 10c.
 50 iztisov stane \$2.75
 100 iztisov stane \$5.00

Cene Blaznikovih praktike so iste.

V zalogi:

UPRAVNIŠTVA "GLAS NARODA",

82 Cortland St., New York

Tall pac.

6104 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, O.

NAŠ GOSPODAR,

edini slovenski magazin v Ameriki. Izhaja na 32 stranch vsak mesec in velja za vse leto samo \$1.00. Prinosa podučne članke za gospodarstvo, gospodinjstvo, lepote, povesti, razprave o naših gibanjih in zanimivosti iz celega sveta. Pošljite denar na:

Naš Gospodar,

2616 S. Lawndale Avenue,

(10-8 v 2 d) Chicago, Ill.

Vse pošte.

Naš Gospodar,

2616 S. Lawndale Avenue,

(10-8 v 2 d) Chicago, Ill.

Vse pošte.

Naš Gospodar,

2616 S. Lawndale Avenue,

(10-8 v 2 d) Chicago, Ill.

Vse pošte.

Naš Gospodar,

2616 S. Lawndale Avenue,

(10-8 v 2 d) Chicago, Ill.

Vse pošte.

Naš Gospodar,

2616 S. Lawndale Avenue,

(10-8 v 2 d) Chicago, Ill.

Vse pošte.

Naš Gospodar,

2616 S. Lawndale Avenue,

(10-8 v 2 d) Chicago, Ill.

Vse pošte.

Naš Gospodar,

2616 S. Lawndale Avenue,

(10-8 v 2 d) Chicago, Ill.

Vse pošte.

Naš Gospodar,

2616 S. Lawndale Avenue,

(10-8 v 2 d) Chicago, Ill.

Vse pošte.

Naš Gospodar,

2616 S. Lawndale Avenue,

(10-8 v 2 d) Chicago, Ill.

Vse pošte.

Naš Gospodar,

2616 S. Lawndale Avenue,

(10-8 v 2 d) Chicago, Ill.

Vse pošte.

Naš Gospodar,

2616 S. Lawndale Avenue,

(10-8 v 2 d) Chicago, Ill.

Vse pošte.

Naš Gospodar,

2616 S. Lawndale Avenue,

(10-8 v 2 d) Chicago, Ill.

Vse pošte.

Naš Gospodar,

2616 S. Lawndale Avenue,

(10-8 v 2 d) Chicago, Ill.

Vse pošte.

Naš Gospodar,

2616 S. Lawndale Avenue,

(10-8 v 2 d) Chicago, Ill.

Skrivnosti Pariza.

Slika iz nižnega življenja.

Spisal Eugene Sue. — Za "Glas Naroda" priredil J. T.

(Nadaljevanje.)

"Morala bi se bila čuditi molčečnosti in otožnosti pl. Harville, če ne bi on sam trdil, da je v sreči vedno žalosten. Jaz sama sem bila bolestno ganjena, kajti po materini smrti sem se prvič zopet vračala v Pariz, bilam sem le tam doma, in ta dom sem zamejna sedaj z drugo hišo, kjer mi je bilo vse tuje in novo, kamor sem pršla sama s soprogom, ki sem ga poznaš še šest tednov in ki se ni rekel besede, ki ne bi bila navidezna in prisiljena. Morda ne pazi toliko, celo najizobraženiji mož dovolj na plahost, ki jo občutimo v hipni izpremembni tonu in obnašanju, kakor hitro smo njihove. Nihče ne premisli, da je za mlado ženo nemogoče, pozabiti v nekaj urah vso dekljeno boječnost in plasljivost."

"Večje sarovosti še nisem poznal od navade, odpeljati mlado deklico kot nekak plen, dočim naj bi bil zakon le posvečenje pravice, nabrat in uporabit vsa sredstva ljubezni, vse čare strastne nezvnosti v pridobitev ljubezni."

"Potem si boste lahko predstavljali moj strah in nemir, s katerim sem se vozila v Pariz, v ono mesto, kjer je umrla moja mati komaj pred enim letom. Dospela sva v Harvillejevo hišo —"

Zadrega gospe pl. Harville se je podvajila, njena lica so zanobila vročično rdečico in z bolestno ganjenostjo ji dodala:

"Vendor — vse morate vedeti, drugače bi me morali soditi preostro. No, je nadaljevala z obupno odločnostjo, — 'odvedli so me v sobe, ki so mi bile odločene, — pustili so me samo, — nato je prišel Harville k meni. Strahu sem umrila skoro klubnjegovemu ljubezenskemu zatrevjanju; od intenca nisem mogla govoriti; — bila sem njegova, — in moralam sem se udati. A kmanj me je zgrabil soprog za roko, kakor bi mi jo hotel zdobriti in pri tem grozno zakričal; zastonj sem se izkušala izviti iz tega želenega objema in ga prosliti milosti, — ničesar več ni slišal, obraz se mu je skremel v groznom drgetu, oči pa so mu vrtile do groze hitro v očesnih votinah in na ustah mu je stopila krvava pena. — Njegova roka me je še vedno trdno tičala, poskušala sem obupno, da bi se izmotala, — slednjič so popustili njegovi odreveni prsti in zgrudila sem se v nezavest, dočim se je zvijal Harville v strašnem napadu. — To je bila moja poročna noč, to je bilo maščevanje madame Roland!"

"Ubega gospa!" je reklo Rudolf z iskrenim sočutjem; — "razinme, — on je božjasten. To je strašno!"

"Se ni gorja dovolj", je pristavila Klementina. — "O — naj bo prokleta ta noč na vek! Moja hči, ubogi mali angelj, je podelovala to strašno bolezen."

"Vaša hčerka — tudi? Kako! — njena bledost..., njeni slabosti —?"

"Je ta bolezen, moj Bog! — da ta bolezen, in zdravnik trdijo, da je to gorje neozdravljivo, — ker je podedenovan."

Gospa Harville si je zakrila z rokama obraz; ko je bila to priznala, ni mogla govoriti niti ene besede.

Tudi Rudolf je molčal.

Ni bilo dovolj, — tudi njena hčerka, ta mali nedolžni angelj, je podelovala to bolezen. — To bolestno in žalostno priznanje je vzbudilo v Rudolfu turobne misli.

VIII.

Dobrotljivost.

Rudolf je grajal v svoji notranjosti gospoda pl. Harville, klub temu pa se je odločil, da ga bo skušal opraviti v očeh njegove soprove, dasi je moral biti po žalostni izpovedbi gospe Harville prepričan, da je zgubil marki njeno sreco za vselej.

Misel za mislio se mu je podila po glavi in tako si je reklo slednji Rudolf:

Iz dolžnostnega čuta sem se ogibal ženske, ki sem jo ljubil in ki mi je bila na tihem mogoče tudi sama udana. — Zbog pravote svojega sreca in iz sočutja bi izgubila skoro svojo čast in življenje, in to radi pustolovja, ki ga je smatrala nesrečnim. Ce bi se bil trdil za njeni naklonjenosti, mesto da sem jo izbegaval, ravnal bi tako obzirno, da ne bi škodilo to njeni časti niti najmanje. Njen soprog ne bi bil niti najmanj sumil, dočim se nahaja zdaj v rokah tega puhlega Karla Roberta, ki bo, tako se bojim, tem manj molčal, ker ima vzroke, da bi to storil.

In potem, — kdo ve zdaj, če se ne bo sree gospe pl. Harville, klub nevarnosti, ki so jo ogrožale, obrnilo kdaj kam drugam? — Njenemu možu se sploh ne more več nakloniti. Kakor velike nevarnosti jo obkrožajo, to lepo mlado žensko z njenim srecom, ki čuti sočutje do vseake bolesti! Nasprotno pa skrb za Harvilleja! On je zaljubljen do smrti v svojo ženo in ljubosomu na njo, klub temu, da ona ne more premagati odporne nevolje in strahu, ki jih ga je večipil v oni grozni, poročni noči. Strašna usoda.

Klementina si je podprla čelo z roko, solze so ji polnile oči, lepa so ji rdeča stana in izogibala se je Rudolfovega pogleda, tako težko ji je bilo razkrivite njenega trpljenja.

"Zdaj", je pričel Rudolf po dolgem odmorn, "zdaj sem uganil vzrok Harvillejeve žalosti, ki si je nisem vedel razlagati do zdaj. — Spoznal sem njegovo pomilovanje —"

"Njegovo pomilovanje?" je odvrnila Klementina; "rajni recete njegov kes, — če ga sploh kaj ima; — kajti ni se že zgodil zločin, ki bi bil tako hladno preračunjen."

"Zločin, gospa markiza?"

"Ni-li to zločin, prikleniti nase mlado deklico, ki zaupa poštenosti moža, dasi ima bolezen, ki vzbuja stud in strah? Ni-li zločin, če se žrtvuje nesrečnega otroka ravno tisti bolezni? Kdo je bil siliš gospoda Harvilleja, žrtvovati dva človeka? Spleta strast ljubezni! — Ne, moja familija, moje premoženje, moja oseba, so mu prigovarjali, da je hotel skleniti 'primerno zvezo, ker ga je samo življenje brez dvoma dolgočasilo —'

"Madame, bodite saj sočutni —"

"Sočutna! — Ali veste, kdo je vreden sočutja? — Moja hčerka, uboga žrtve tega zakona! Kdo bi seštel noči in dnevi, ki sem jih prečula pri njeni postolji, kdo vse gremke solze, ki so mi jih izvabila njenje bolečins!"

"Toda njen oče — je trpel iste bolečine, pa jih tudi ni zaslužil."

"Njen oče je je obsodil k bolchavemu detinству in če ostane pri življenju, k življenju, nadležnemu in samotnemu, kajti ne bo se in ne more se nikdar omogočiti. Ne, ne, preveč jo ljubim kakor da bi jo pripravila tako daše, da bi ji bilo treba plakati nekoč nad svojim detetom, kakor plakam jaz nad njo. Preveč sem trpela od te izdaje kakor da bi mogla tudi sama zakriviti ravno tako izdajo ali jih vsaj biti sokriva."

"Vi imate prav, Vaša mačeha se je maščevala kruto nad Vami. Toda potrpljenje! Morda boste tudi Vi maščevani, " je reklo Rudolf po kratkem premisleku.

"Kako mislite to, Vaša kralj. Visokost?" je vprašala Klementina, začudenja nad zvokom njegovega glasu.

"Skoro vedno sem imel sreco, da sem videl, kako so bili ludobni ljudje, ki sem jih poznaš, kaznovani, strašno kaznova-

nii", je pristavil z glasom, da je Klementino streslo. — "Kaj je rekel Vaš soprog po oni strašni poročni noči?"

"Priznal mi je z grozno naivnostjo, da so prekinile družine, s katerimi se je dogovarjal radi ženitve, ravno radi te njegove bolezni vse stike z njim, ko so zvedele za to skrivnost. In klub temu, da je bil že dvakrat odvrijen, je vendar, — o, to je grozovito! — In to imenujejo na svetu poštenjak!"

"Vi, drugače tako mehki in dobrí, postajate bridi in kruti."

"Kruta sem, ker so me presleplili na nevreden način. Harville je vedel, da sem dobrošrena, zakaj se ni obrnil odkrito do mene, zakaj mi ni razkril gole resnice?"

"Potem bi ga odklonili."

"Saj ravno to ga oboja; njegovo obnašanje je bilo nevredno izdajstvo, če se je tegel bal."

"Toda on Vas je ljubil!"

"Ali me je moral res žrtvovati svoji sebičnosti, če me je ljubil? Toda moj Bog! Saj sem se nahajala v tako groznom položaju, da sem si živo želela zapustiti očetovo hišo, da bi me bil Harville, če bi bil odkrit in pošten, če bi mi naslikal prokletstvo, ki ga teži, ssmoto, h kateri ga oboja to strašno trpljenje, mogoče le ganil. Ce bi ga videla klub tej nesreči tako poštenega, ne bi imela mogoče poguma, ga odvrniti, in če bi prevzela na ta namen sveto dolžnost, nositi posledice moje udanosti, tako bi svojo obljubo tudi pogumno držala; toda nespametno in nepošteno je bil obenem, izsilil moje zanimanje in sočutje s tem, da me je predvsem priklenil nase in zahteval od mene to sočutje kot moja dolžnost kot žena, dočim je on sam tepljal dolžnosti poštenega moža. — Zdaj sodite, gospod o mojem življenju, in o moji kruti prevari! Zaupala sem Harvillejevi poštenosti, pa sem bila nezranno prevarjena. — Njegova tiba, nežna otožnost me je ganila, in ravno ta melanholija ni bila nič drugega kakor prepričanje neozdravljive njegove bolezni."

"Toda pogled na njegovo trpljenje bi moral zhudititi v Vas sočutje, tudi če bi bil tuje, sovražnik; saj je Vaše srece tako plenito."

(Dalje prihodnjič.)

Prijetna vest

ZA VSAKO SLOVENSKO DRUŠTVU V ZJEDINJENIH DRŽAVAH OB TEM ČASU SPLOŠNE DRAGINJE JE, DA NAŠA ::

slovenska unijska tiskarna računa še vedno najnižje cene za vse najboljše društvene in trgovske TISKOVINE. Tisoč zahval slovenskih društev po Ameriki, katerim smo tiskovine izgotovili, nam je velik dokaz, da smo ustregli že tisočim društvtom.

Mi izdelujemo državni papir, kuverte vseh mer, bolniške liste, pravila, pršnje za vspredjem, plačilne knjižice, vse tiskovine za veselice. Ako imate sploh tako tiskovino, pošljite jo nam, in od nas dobite točen odgovor, koliko stane, delo je narejeno v najkrajšem času v vaša popolno zadovoljnost. Plisite po cene.

Prva slovenska unijska tiskarna

CLEVELANDSKA AMERIKA,
6119 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Po znižani ceni!

Amerika in Amerikanci

Spisal Rev. J. M. Trunk

je dobiti poštnine prostoto za \$2.50. Knjiga je veza v platno in za spominjako prilična.

Založnik je imel veliko stroškov in se mu nikakor ni izplačala, zato je cena znižana, da se vsaj deloma pokrije veliki stroški.

Dobiti je pri:

Slovenic Publishing Company,
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Phone 2-46.
FRANK PETKOVSEK,
Javni notar — Notary Public,
718-720 Market St., WAUKESHA, ILL.
PRODAJA fina vina, najbolje zganje te isvirstve smotke — patentovana edita vila.
POŠILJA denar v star kraj unesljivosti in poštene
UFRAVLJA vse v notarski posel spada-
ja dela.

Zastopnik "GLAS NARODA", 82 Cortlandt St., New York.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA". NAJ-
VEČJI IN NAJCENEJSI DNEVNICK.

HARMONIKE

bodisi kakor nekoli vrste izdelujem in popravljem po najnižjih cenah, a delo uprečno in zanesljivo. V popravu zanesljivo vsakdo posije, ker sem že nad 16 let takoj v tem poslu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravek vzemam kranjske kakor vse druge harmonike ter računalnike po delu kakor kdo zahteva brez nadaljnje vprašanja.

JOHN WENZEL,
1017 E. 62nd St., Cleveland, O.

431 parnikov 1,306,819 ton.

Hamburg-American Line.

Največja parobrodna družba na svetu.

Regularna, direktna, potniška in eks-

presso proga med:

NEW YORKOM in HAMBURGOM,

BOSTONOM in HAMBURGOM,

PHILADELPHIO in HAMBURGOM,

BALTIMOREM in HAMBURGOM

oskrbljena z največjim parnikom na svetu.

"IMPERATOR".

919 četrtje dolg, 50,000 ton.

in v veličini poznanim parnikom.

Karacija in Barcelona.

Najboljši ugodnosti v medkrovju in

tretjem razredu.

NIZKE CENE.

Izvrsna postrežba za potnike.

Za vse podrobnosti obrnite se na:

Hamburg-American Line,

41 Broadway, New York City

ali lokalne agente.

VAŽNO ZA VSAKEGA SLOVENCA!

Vsač potnik, kteri potuje skozi New York bodisi v star kraj ali

pa iz starega kraja naj običe

PRVI SLOVENSKO-HRVAŠSKI HOTEL

AUGUST BACH,

148 Washington St., New York,

Corner Cedar St.

Na razpolago so vedno sobe in dobra domača hrana po užitkih cenah.

Pozor, rojaki!